

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Dato: 10.11.2015
Deres ref.: 15/2016
Vår ref.: 2015/11518 KJERSTRU

Høringsbrev - forslag om endringer i forskrift om opptak til høyere utdanning

Vi viser til Kunnskapsdepartementets brev av 8. september 2015 med forslag om endringer i *forskrift om opptak til høyere utdanning* (opptaksforskriften). Høringen er blitt videreformidlet til fakultetene og Studentparlamentet, og Universitetet i Oslo (UiO) har kommentarer til høringen jf. nedenfor.

Vedrørende § 4-2 Spesielle opptakskrav til enkelte helse- og veterinærfag

UiO ønsker å støtte Alternativ 1, som innebærer at ernæringsstudier på bachelornivå får tilsvarende spesielle opptakskrav som det femårige integrerte studiet i klinisk ernæring. Dette på bakgrunn av prinsippet om at lignende studier bør ha samme opptakskrav, og for å sikre mulighet for mobilitet mellom 3+2-modell og femårig integrert masterstudium.

Vedrørende § 4-3 Spesielle opptakskrav til informatikk, realfag, natur- og miljøfag

UiO er svært positive til den foreslåtte forsøksordningen, og til at den foreslås iverksatt fra og med opptak til studieåret 2018/2019. Vi ønsker i tillegg å påpeke viktigheten av at de andre institusjonene under Universitets- og høyskoleloven blir informert om forsøksordningen, slik at de lærestedene som ikke allerede omfattes av endringene, kan søke om tilsvarende spesielle opptakskrav for sine studier dersom de ønsker det.

Vi ber samtidig om at benevnelsen av det aktuelle studieprogrammet i § 4-3 nytt punkt 3, rettes til følgende: *Informatikk: nanoelektronikk og robotikk ved Universitetet i Oslo*.

Vedrørende § 4-7 Spesielle opptakskrav til pedagogiske fag

UiO er svært positive til at også den femårige lektorutdanningen, studieretning realfag, omfattes av endringene i § 4-3 nytt punkt 4. Vi støtter også forslaget til nytt andre ledd, som gir institusjoner som ønsker det, anledning til å gjennomføre en opptaksprøve i form av et intervju for søkere til lærerutdanning. Videre foreslår vi at overskriften i § 4-7 endres fra Spesielle opptakskrav til pedagogiske fag til *Spesielle opptakskrav til lærerutdanninger*. Dette for å tydeliggjøre at kravene gjelder ulike typet lærerutdanninger og ikke pedagogiske fag generelt.

Universitetsdirektøren

Postadr.: Postboks 1072 Blindern, 0316 Oslo
Kontoradr.: Lucy Smiths hus,
Problemveien 7, 9. et., 0313 Oslo

Telefon: 22 85 63 01
Telefaks: 22 85 44 42
postmottak@admin.uio.no
www.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

Vedrørende § 7-1 Generelt om rangering og kvote

UiO støtter forslaget om å forskriftsfeste forutsetningen om at eldre søkere går foran yngre søkere ved rangering etter alder.

Vedrørende § 7-2 Kvote for førstegangsvitnemål og ordinær kvote

UiO støtter endringen i ordlyden i første ledd.

Vedrørende § 7-7 Karakterforbedringer

UiO er av den oppfatning at det bør være samme rangeringsregler for elever som i videregående opplæring går komprimert toårig løp som for elever som går ordinært treårig løp. Elevene som velger toårig løp utgjør kun liten gruppe av det totale elevtallet, og UiO ser ingen grunn til at disse elevene skal ha utvidete rettigheter ved søknad om opptak til høyere utdanning i forhold til elever som går ordinært løp. Elevene med toårig løp har allerede den fordel at de normalt fyller alderskravet i kvote for førstegangsvitnemål i ett år lenger enn elevene som har gått treårig løp. UiO mener likevel det er rimelig at elever som påbegynner toårig løp, men som går over til treårig løp underveis i opplæringsløpet, kan få utstedt førstegangsvitnemål dersom de ellers fyller kravene til dette.

Vedrørende § 7-13 Rangering på grunnlag av særskilt vurdering**Om ordningen og hvem den er ment for**

UiO synes det fremstår som uklart hvilken gruppe søkere bestemmelsen om særskilt vurdering skal gjelde for. Er bestemmelsen primært for søkere som underveis i opplæringsløpet har opplevd uforutsette enkelthendelser, eller gjelder den også for søkere med kroniske sykdommer, funksjonshemninger og lignende?

Søkere som dokumenterer spesielle forhold i form av uforutsette hendelser, vil i mange tilfeller kunne dokumentere at hendelsen har påvirket karakterene i negativ forstand, f.eks. ved å kunne vise til et dropp i karakterene. For en del søkere med kroniske sykdommer eller funksjonshemninger, er det ikke nødvendigvis like enkelt å vise hvordan karakterene har blitt påvirket i negativ retning. Dette skaper utfordringer for lærestedene i rangeringen i tilfeller der det ikke går klart fram om, og i hvilken grad, søkerens forhold har gjort at hun ikke har fått vist sitt fulle potensial, samtidig som det ut fra slik UiO tolker opptaksforskriften virker urimelig at de ikke skal få særskilt vurdering.

UiO ser på bakgrunn av dette behov for en klargjøring av hvilken type søkere bestemmelsen om særskilt vurdering er ment å skulle gjelde for. Vi ønsker også en presisering fra departementet på om søkere som i opplæringsløpet har fått tilrettelegging iht. Opplæringslova kan få særskilt vurdering. Vi har tolket det slik at dersom søkere har fått den tilretteleggingen de har krav på etter nevnte lov, har de fått en mulighet til å utjevne forskjellen i forhold til søkerne som ikke har hatt de samme utfordringene i opplæringsløpet sitt.

Om saksbehandlingen av søknader om særskilt vurdering

UiO ønsker også å påpeke at det ut fra forskriftsteksten er en utfordring for søkerne å forstå at de må dokumentere likeverdige ferdigheter og kunnskaper, altså være på samme nivå, som poengberegnete søkere, siden disse siste rangeres på bakgrunn av poeng. Vårt inntrykk er videre at det er utfordrende for søkerne å forstå at det tas utgangspunkt i deres videregående opplæring når lærestedene vurderer hvorvidt de har dokumentert likeverdige ferdigheter og kunnskaper med de poengberegnete søkerne. Flere søkere dokumenterer f.eks. høyere utdanning eller arbeidserfaring som de mener er relevant for studiet, og har en forventning om at dette kan inngå i den skjønnsmessige vurderingen av deres ferdigheter og kunnskaper.

UiO er bekymret for likebehandlingen av søkere som ber om særskilt vurdering. Etter vår vurdering er utfordringen i saksbehandlingen av denne gruppen to-leddet:

- Har søker grunner for særskilt vurdering (lærestedene vurderer dette ulikt)
- Hvordan skal søker rangeres (lærestedene vurderer dette ulikt)

UiO mener at ansvaret for å behandle denne søkergruppen bør ligge ett sted. Vi mener også at saksbehandler både må behandle grunner for særskilt vurdering og deretter rangere søker hvis grunner innvilges. Opptaksforskriften gir ikke mulighet for å vurdere disse søkerne opp mot det enkelte studiet de har søkt (slik man gjør med søkere med dispensasjon fra generell studiekompetanse), det skal kun tas stilling til hvordan grunnen for særskilt vurdering antas å ha påvirket karakternivået. Det er derfor i prinsippet den samme vurderingen som skal gjøres uavhengig av studieønskene, og det vil gi bedre konsistens i saksbehandlingen dersom det er én saksbehandler som vurderer både grunner og om søkeren har likeverdige kunnskaper og ferdigheter som søkere på ordinært grunnlag.

Etter UiO sin vurdering vil likebehandling best kunne ivaretas dersom FSAT/Samordna opptak overtar all saksbehandling for denne gruppen, og vi ber om at dette vurderes allerede fra opptaket 2016/2017.

Med hilsen

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Hanna Ekeli
konst. avdelingsdirektør

Saksbehandler: Kjersti Rusten +4722844820, kjersti.rusten@admin.uio.no